

Joukkolainat

Perusominaisuudet

JOUKKOLAINAT

Joukkolaina on velkakirja, jonka liikkeeseenlaskija (lainanottaja) sitoutuu yleensä maksamaan laina-ajalta kiinteää tai vaihtuvaa korkoa pääomalle ja maksamaan lainatun pääoman takaisin tietyn ajan kuluttua. Joukkolainan tuotto muodostuu sen nimellispääomalle lasketusta korosta sekä sen arvonmuutoksista.

Joukkolainan arvo määräytyy pääasiallisesti markkinakoron perusteella. Jos markkinakorko nousee, joukkolainan hinta laskee sen hintaherkkyuden mukaan. Hintaherkkyys riippuu lähinnä siitä, onko joukkolainan laina-aika lyhyt vai pitkä. Mitä pidempi laina-aika, sitä herkemmin markkinakoron muutokset vaikuttavat joukkolainan hintaan.

Tämän tuoteluokan joukkolainat ovat kaupankäynnin kohteena säännellyillä markkinapaikoilla, jolloin kyseessä olevien joukkolainojen toteutuneista kaupoista ja kauppahinnoista on suurin läpinäkyvyys.

TUOTTO

Joukkolainat muodostavat usein arvopaperisalkun vakaamman osan. Toisaalta niihin liittyvät tuotto-oletukset ovat yleensä suhteellisen matalat verrattuna muihin korkeamman riskitason omaisuuslajeihin. Joukkolainoja on monenlaisia. Niistä löytyy useimmille sijoittajille sijoitusajaltaan ja riskipitoisuudeltaan sopiva sijoituskohde.

RISKIT

Joukkolainoihin liittyy yleisesti kolmenlaisia riskejä:

1. markkinakoron nousu, jonka seurauksena joukkolainan hinta laskee (korkoriski)
2. liikkeeseenlaskijan kyvyttömyys maksaa korkoa/pääomaa (luottoriski)
3. joukkolainan valuutan arvon lasku, jonka seurauksena joukkolainan arvo laskee (valuuttariski)

Valtion joukkolainat

Kotimaan liikkeeseen laskemat joukkolainat ovat yksi turvallisimmista joukkolainoista, joihin sijoittaja voi sijoittaa. Tällaiseen valtion joukkolainaan ei liity valuuttariskiä. Lisäksi riski, että esimerkiksi Suomi ei kykenisi hoitamaan takaisinmaksuvelvoitteitaan, on hyvin pieni.

Yritysten liikkeeseen laskemat joukkolainat

Suuret yhtiöt keräävät pääomaa liiketoimintansa tarpeisiin laskemalla liikkeeseen joukkolainoja. Yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuotto on yleensä korkeampi kuin valtion joukkolainojen, koska myös lainan takaisinmaksuun liittyvä luottoriski on suurempi. Vaikka yhtiö maksaisikin pääoman takaisin lainan erääntyessä, joukkolainan hinta voi vaihdella suuresti laina-aikana, jos yhtiö kohtaa rahoitusvaikeuksia tai markkinoilla vallitsee rahoituskriisi.

Valuutta

Kaupankäyntiin vieraan valuutan määräisillä joukkolainoilla liittyy valuuttariski, jota ei liity kaupankäyntiin paikallisen valuutan määräisillä joukkolainoilla. Valuuttakurssin muutokset voivat nostaa tai laskea lainan kokonaistuottoa. Huom. Yksittäisten maiden taloudellinen ja poliittinen vakaus voi vaikuttaa valtioiden liikkeeseen laskemien joukkolainojen arvon kehitykseen.

Luottoluokitus

Luottoluokituslaitokset arvioivat yksittäisten joukkolainojen luottoriskiä. Tällaisia luottoluokituksia tekee kolme riippumatonta laitosta: Standard & Poor's, Moody's ja Fitch. Luokitus, joka saattaa muuttua ajan mittaan, muodostuu kirjainkoodista. Se ilmaisee luottoluokituslaitoksen tekemän arvion yhtiön kyvystä maksaa velkansa takaisin. Joukkolainat jaetaan liikkeeseenlaskijariskin osalta yleensä kahteen pääluokkaan: matalamman riskitason joukkolainoista käytetään nimitystä "Investment Grade" - joukkolainat, ja korkeamman riskitason joukkolainoista käytetään nimitystä "Speculative Grade" - joukkolainat tai "High Yield" -joukkolainat.

LIKVIDITEETIRISKI

Tähän tuoteryhmään kuuluvat joukkolainat ovat yleensä likvidejä, ja niiden hinta määräytyy jatkuvasti markkinoilla. Jos liikkeeseenlaskija kohtaa rahoitusvaikeuksia tai markkinoille vallitsee rahoituskriisi, joukkolainan myyminen voi kuitenkin olla vaikeaa.

VASTUUSI SJOITAJANA

Sijoittajan kannattaa aina tutustua valitsemansa sijoituskohteen yksilöllisiin ominaisuuksiin ja riskeihin. Jos haluat lisätietoja sijoituksiksi tai sijoitussalkkuusi liittyen, ota yhteyttä pankin asiantuntijaan.

Sijoittaminen rahastojen kautta

SIJOITUSRAHASTOT

Jos sijoitat joukkolainoihin sijoitusrahastojen kautta, hyödyt samoista ominaisuuksista kuin sijoittaessasi vastaaviin yksittäisiin joukkolainoihin. Salkun hajautus on kuitenkin tehokkaampaa, ja sijoitustasi hoidetaan jatkuvasti.

Tämän tuoteluokan rahastot ovat sijoitusrahastodirektiivin mukaisia sijoitusrahastoja eli UCITS-rahastoja.

MIKÄ ON SIJOITUSRAHASTO ?

Sijoitusrahasto eli rahasto on sijoituskohde, jonka varat on sijoitettu useisiin erilaisiin rahoitusvälineisiin, kuten korkoinstrumentteihin, osakkeisiin ja joukkovelkakirjalainoihin. Rahastoa hallinnoiva rahastoyhtiö kerää säästäjiltä varoja, jotka sijoitetaan eri arvopapereihin rahaston sääntöjen mukaisesti. Yhdessä varat muodostavat rahaston. Rahastoon sijoittaneet henkilöt, yhteisöt ja säätiöt omistavat rahaston sijoitustensa suhteessa. Rahaston varoja hoitaa rahaston salkunhoitaja. Rahaston avulla on siten mahdollista päästä jo pienellä summalla osalliseksi ammattilaisten osaamisesta.

TUOTTO

Rahastoja löytyy lähes kaikkiin sijoitustarpeisiin. Rahastoa valittaessa tulee muistaa, että tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. Eli mitä suurempaa tuottoa tavoittelee, sitä suurempaa riskiä eli epävarmuutta sijoituksen tulevasta tuotosta ja arvosta on kestettävä. Mitä enemmän riskiä rahastossa on, sitä pidempään sijoitusaikaan tulisi varautua.

RISKIT

Rahastosijoittamiseen liittyy aina riski, jolla tarkoitetaan sijoituksen tuottoon ja pääoman säilymiseen liittyvää epävarmuutta. Riskien laatu ja määrä ovat erilaisia sijoituskohteena olevasta rahastosta riippuen, koska kullakin rahastolla on muun muassa sen käyttämiin sijoituskohteisiin perustuvat riskit. Pääsääntönä voidaan pitää, että riski on pienin rahamarkkinoille sijoittavissa lyhyen koron rahastoissa ja suurin yksittäisille kehittyville markkina-alueille sijoittavissa osakerahastoissa.

Rahaston tulee hajauttaa riskejään sijoittamalla sääntöjen mahdollistamiin erilaisiin sijoituskohteisiin, jolloin muut sijoitukset kompensoivat mahdollisia heikommin kehittyneistä sijoituksista aiheutuneita menetyksiä. Rahaston riskinottoa säännellään monin eri määräyksin, joiden tarkoituksena on esimerkiksi estää liian suuret sijoitukset yksittäisiin sijoituskohteisiin. Rahastossa on valuuttakurssiriskiä, kun se sijoittaa muihin kuin rahaston valuutan määräisiin sijoituskohteisiin (esimerkiksi euromääräinen rahasto sijoittaa muuhun kuin euromääräiseen arvopaperiin). Rahaston sijoituskohteiden valuutan arvon heikkeneminen vaikuttaa negatiivisesti ja vastaavasti valuutan vahvistuminen positiivisesti rahaston arvoon.

Yksittäiseen rahastoon liittyvät keskeisimmät riskit on kerrottu rahaston avaintieto-esityksessä.

LIKVIDITEETTIRISKI

Rahastolla tulee olla riittävät käteisvarat. Mikäli rahaston käteisvarat eivät riitä rahaston osuudenomistajien lunastusten maksamiseen, rahastoyhtiön tulee muuttaa rahaston sijoituskohteena olevia rahoitusvälineitä käteiseksi. Rahaston likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa rahaston sijoituskohteena olevia rahoitusvälineitä ei saada muutettua käteiseksi toivotussa aikataulussa ja/tai kohtuulliseen hintaan ja jolla on vaikutusta rahasto-osuuden arvoon, mikäli sijoituskohteita joudutaan realisoimaan epäsuotuisaan aikaan. Likviditeettiriskin realisoituminen saattaa vaikuttaa arvopaperin hintakehityksen ohella myös rahastolunastusten toteutusaikatauluun. Pääsääntöisesti rahastosta tehtävät lunastukset toteutetaan lunastustoimeksiannon antamista seuraavana pankkipäivänä.

PALKKIOT

Rahastojen kautta saamastasi palvelusta ja ammattimaisesta varojesi hoidosta veloitetaan palkkio. Rahastojen palkkiot ovat yleensä kertaluonteinen palkkio ostettaessa (merkintäpalkkio) ja myytäessä (lunastuspalkkio) rahasto-osuuksia. Lisäksi veloitetaan vuotuinen hallinnointipalkkio prosenttiosuutena koko rahaston arvosta. Palkkiot vaihtelevat rahastoittain ja niistä saa lisätietoa rahaston avaintietoesitteestä ja rahastojen hinnastosta.

Lisätietoa rahastoista ja rahastojen viralliset materiaalit löytyvät rahastoyhtiön kotisivuilta.
